

C Y R Q L A R Z no. 113

Pracownia Komet i Meteorów - Stowarzyszenie Astronomiczne

17 Stycznia 1998

XIV SEMINARIUM PKiM

27 luty 1998 r. (piątek)

17.30-18.00 – zbiórka uczestników Seminarium w hali głównej Dworca Centralnego w Warszawie (przy informacji),

18.00-19.00 – przejazd do CAMK-u,

19.00-19.30 – zakwaterowanie,

19.30-20.30 – kolacja,

20.30-21.30 – otwarcie Seminarium i spotkanie zapoznawcze.

28 luty 1998 r. (sobota)

10.00-13.00 – referaty,

13.00-15.00 – obiad,

16.00-19.00 – sprawy PKiM,

19.00-20.00 – kolacja,

20.00-22.00 – sprawy PKiM.

1 marzec 1998 r. (niedziela)

10.00-13.30 – referaty,

13.30-15.30 – obiad,

16.30-19.00 – sprawy PKiM,

19.00-20.00 – kolacja,

20.00-22.30 – obrady uczestników Seminarium, rozstrzygnięcie konkursu na najaktywniejszego obserwatora PKiM w 1997 roku, zamknięcie seminarium.

2 marzec 1997 r. (poniedziałek)

10.00-11.00 – wykwaterowanie i wyjazd.

Przypominam, że swoje zgłoszenia należy przysyłać do **15 lutego 1998 roku** pod warszawski adres redakcji. Wszyscy uczestnicy spotkania dostaną zwrot kosztów podróży i bezpłatny nocleg (proszę zabrać ze sobą śpiwory). Wyżywienie w zakresie własnym. Uczniowie szkół podstawowych i średnich otrzymują zwolnienie z zajęć szkolnych w dniach 27 lutego i 2 marca.

Bardzo proszę o zachowanie biletów PKP i PKS. Będą one potrzebne do wypłacenia Wam pieniędzy za podróż.

Zapraszamy wszystkich współpracowników PKiM do uczestnictwa. Miejsc na seminarium jest około 30, więc powinno starczyć dla wszystkich chętnych. Jeśli ktoś chciałby opowiedzieć jakiś referat, to jest to inicjatywa bardzo mile widziana. Prosiłbym jednak o jak najszybsze powiadomienie mnie o tym.

Sprawa liczby referatów i prelegentów nie jest jeszcze zamknięta ale ze wstępnych rozmów jakie przeprowadziłem wynika, że zaszczycą nas swoją obecnością: dr Tomasz Kwast z referatem o perturbacjach w ruchu komet, mgr Mirosław Należyty z referatem o wodnych kometach, dr Grzegorz Pojmański z referatem o automatycznym przeglądzie nieba, dr Krzysztof Ziolkowski temat jeszcze nie znany i prof. dr hab. Michał Jaroszyński z referatem o soczewkowaniu grawitacyjnym. Być może, jeśli czas pozwoli, niżej podpisany powie kilka słów o gwiazdce V485 Centaurii.

Jeszcze raz wszystkich serdecznie zapraszamy !!!

OPRACOWANIE OBSERWACJI IMO Z 1996 ROKU

W ostatnich dniach IMO opublikowało *WGN Observational Reports of the IMO: 1996 Visual Meteor Data* zawierające podsumowanie roku 1996. Poniżej postaramy się przedstawić najważniejsze rzeczy zawarte w owej książce.

Rok 1996 był rokiem bardzo udanym dla IMO. Liczba obserwacji, które dotarły do archiwum była największa w historii tej organizacji i osiągnęła poziom 7831.82 godzin. Także i liczby obserwatorów i odnotowanych meteorów były rekordowe i wyniosły odpowiednio 646 i 151 396. Największy wkład w te dane mieli obserwatorzy Słowacji (1471.40 godzin, 143 obserwatorów, 25958 meteorów), USA (1154.50, 51, 21505), Polski (967.89, 46, 11431), Japonii (912.69, 70, 18494) i Niemiec (411.14, 33, 9738). Widać więc, że obserwatorzy PKiM dopisali, co pozwoliło zająć im III miejsce w świecie. Podobnie korzystnie dla nas przedstawia się pierwsza piątka najaktywniejszych obserwatorów. Oto ona (podajemy nazwisko i imię, kraj, liczbę godzin i liczbę zaobserwowanych meteorów):

1. Zay George, USA, 305.81^h, 3634
2. Lunsford Robert, USA, 254.03^h, 4685
3. **Reszelski Maciej, Polska, 184.56^h, 2332**
4. Rendtel Jurgen, Niemcy, 165.92^h, 3263
5. **Fajfer Tomasz, Polska, 158.87^h, 1327**

Miejsca pozostałych naszych aktywnych obserwatorów to: 17. Olech Arkadiusz (61.25^h, 987 meteorów), 21. Wtorek Krzysztof (48.96, 684), 30. Socha Krzysztof (41.73, 471), 31. Kwinta Maciej (40.59, 558), 34. Szaruga Konrad (38.27, 554), 36. Kopacki Rafał (36.25, 150), 45. Szczerba Robert (31.67, 474), 53. Kamiński Krzysztof (28.23, 359), 56. Dziubiński Tomasz (27.61, 235), 57. Jurek Michał (27.45, 266), 71. Pospieszny Łukasz (24.40, 256), 97. Gdula Krzysztof (19.48, 437). Czyli w pierwszej setce znalazło się aż 14 obserwatorów z Polski. Serdecznie im gratulujemy!

Najwięcej obserwacji wykonano w sierpniu (3266.41 godzin, 76 524 meteorów), kwietniu (906.51, 7917) i grudniu (801.64, 34 233), a najmniej w lutym (61.86 godzin, 231 meteorów), marcu (98.40, 416) i styczniu (142.47, 1039).

IMO opublikowało także uaktualnioną listę kodów miejsc obserwacji. Oto ona:

Pruszcz Gdański 34002, Szamotuły 34003, Brodnica 34005, Wola Dębowiecka 34007, Piórków 34009, Lubomir 34010, Puszcza Notecka 34011, Chełm 34012, Ostrowik 34014, Grudziądz 34016, Kraków 34017, Pamiątkowo 34018, Polska Nowa Wieś 34019, Pasłek 34020, Milanów 34021, Pustynia Błędowska 34022, Warszawa 34023, Szczecin 34024, Krosno 34025, Natolewice 34026, Toruń (Glinki) 34027, Darłowo 34028, Tarnów 34029, Ostroróg 34030, Rydzew 34031, Karpacz 34032, Świdnica 34034, Bednary 34036, Międzyzdroje 34037, Świebodzin 34038, Złoczew 34039, Telatyn 34040, Rybnik 34041, Lublin 34042, Sanok 34043, Milicz 34044, Zawiercie 34045, Babimost 34046, Ostrówki 34047, Bydgoszcz 34048.

Biorąc pod uwagę, że za rok 1997 liczba naszych obserwacji powinna przekroczyć 1600 godzin, mamy spore szanse by zająć I miejsce w świecie. Jak już jednak pisaliśmy w *Cyrqlarzu no. 111* rok 1998 może nie być aż tak udany. Wszystko jednak zależy od Was. Wielu z Was podjęło inicjatywę "łapania" nowych współpracowników, za co bardzo dziękujemy. Nie poprzestawajmy jednak na tym. Starajmy się wykorzystywać każdą pogodną chwilę. Nie rezygnujmy z obserwacji w styczniu, lutym i marcu, mimo że w ciągu tych miesięcy nie popisuje się swoją aktywnością prawie żaden duży rój. Jak widać z opracowania IMO, wielu obserwatorów na świecie ignoruje te miesiące i liczba obserwacji w ich trakcie wykonanych jest bardzo mała. Z wyników, które uzyskaliśmy w latach 1994-1997 wynika, że w okresie I kwartału mamy sporo obserwacji. Jeśli rok 1998 okaże się owocny, być może uda nam się opublikować wyniki dotyczące rojów takich jak Virginidy, δ -Cancrydy, δ -Leonidy, α -Bootydy, czy też domniemany rój z radiantem w Woźnicy, o którego aktywności donosili obserwatorzy toruńscy pod wodzą Tomka Fajfra i Gracjana Maciejewskiego.

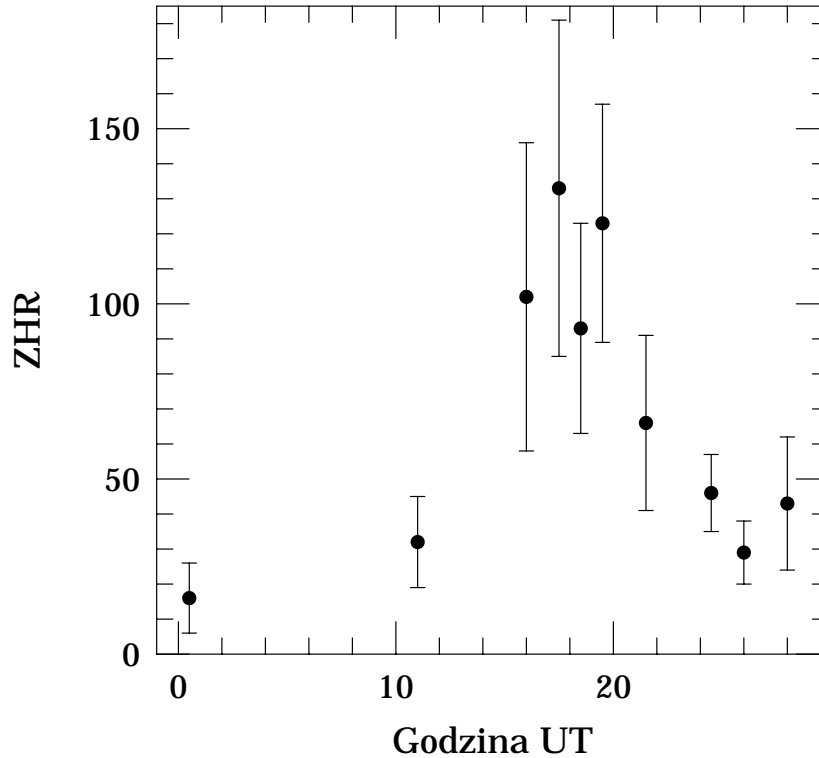
Jeszcze raz zachęcamy więc do wytężonej pracy. Szef Komisji Wizualnej IMO Rainer Arlt, we wstępie do podsumowania IMO z roku 1996 nie szczędził nam pochwał, nazywając PKiM jaśniejącą gwiazdą astronomii meteorowej na świecie. Nie pozwólmy by słowa te były prawdziwe tylko przez rok lub dwa. Pokażmy, że to nie przypadek, że polscy obserwatorzy meteorów należą do najlepszych na świecie! Życzymy Wam pogodnego nieba i udanych obserwacji!

KWADRANTYDY 1998

IMO opublikowało swoje wstępne wyniki dotyczące tegorocznych Kwadrantyd.

Maksimum roju oczekiwano pomiędzy $\lambda_{\odot} = 283.0^{\circ}$ a $\lambda_{\odot} = 283.25^{\circ}$ co odpowiadało dacie 3 stycznia 1998 roku i godzinom 13:30 UT i 19:30 UT.

Z obecnych danych nie da się dokładnie wyznaczyć momentu maksimum lecz można powiedzieć, że najwyższą aktywność $ZHR = 133 \pm 48$ odnotowano 3 stycznia o godzinie 17:30 UT, co odpowiada $\lambda_{\odot} = 283.17^{\circ}$. Wykres aktywności dla dnia 3 stycznia możemy obejrzeć poniżej.

Jeśli chodzi o nasze obserwacje Kwadrantyd, to pogoda dopisała 1 i 2 stycznia, lecz niestety popsuła się 3 stycznia. Z pierwszych dwóch dni aktywności otrzymaliśmy jednak kilka obserwacji. Nasze archiwum zasilili: Wojciech Jonderko, Arkadiusz Olech, Adam Pisarek, Andrzej Skoczewski, Konrad Szaruga i Paweł Trybus. Czekamy na wyniki od innych obserwatorów!

DANE DO OBSERWACJI

Na ostatniej stronie niniejszego numeru *Cyrqlarza* drukujemy trzecią część Katalogu Radiantów.

C Y R Q L A R Z - miesięczny biuletyn Pracowni Komet i Meteorów

Redagują: Arkadiusz Olech (red. nacz.), Urszula Majewska (red. techn.). Skład komp. programem $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$.

Adres redakcji: Arkadiusz Olech, ul. Sokolich 3/59, 01-508 Warszawa

e-mail: olech@sirius.astro.uw.edu.pl lub olech@camk.edu.pl

Strona WWW: <http://www.astro.uw.edu.pl/~olech/pkim.html>
